

OBSAH

Slovo úvodem *Kristina Andělová, Petr Kužel, Jan Mervart*, K levicovému disentu 7

Studie

Kristina Andělová, „Česká sovětologie“? Socialisté v opozici a kritika systémů sovětského typu 15

Ondřej Holub, Za šestým smyslem marxistické filosofie. Ideový vývoj Rudolfa Šímy jako reflexe perspektiv a mantinelů československé marxistické filosofické antropologie 60. let 45

Rozhovor

Apolena Rychlíková s Annou Šabatovou, „Věděla jsem, že já se s tímhle nesmírím.“ Rozhovor Apoleny Rychlíkové s Annou Šabatovou 71

Materiály: Marxistická kritika Sovětského svazu

Pavel Siostrzonek (ed.), Josef Guttmann: Sovětský svaz – nová třídní společnost 89

Pavel Siostrzonek, Josef Guttmann o Sovětském svazu 91

Peter Meyer [*Josef Guttmann*], Sovětský svaz – nová třídní společnost 103

Petr Kužel (ed.), Egon Bondy: Diktatura proletariátu 129

Petr Kužel, Egon Bondy o Sovětském svazu 130

[*Egon Bondy*], Diktatura proletariátu 139

Recenzní esej

Juraj Halas, Intelektuálne dejiny československého poststalinizmu (Jan Mervart, Jiří Růžička, „Rehabilitovat Marxe!“ Československá stranická inteligence a myšlení poststalinické modernity) 145

Recenze

Václav Skořepa, Kritickým hlasem proti konformitě: disidentské dědictví Jana Tesaře (Jan Tesař, *Co počít ve vlkové břiše. Práce o vytváření struktur občanské společnosti z let 1968–1980*) 161

Michal Lipták, Rok 1968 a možnosti revolúcie (Jana Ndiaye Beránková, Michael Hauser, Nick Nesbitt (eds.), *Revolutions for the Future: May '68 and the Prague Spring*) 167

Ondřej Holub, Alternativa Rudolfa Bahra jako teoretický prostor pro reflexi středoevropské marxistické filosofie 60. let (Rudolf Bahro, *Alternativa. Ke kritice reálného socialismu*) 173

Slovník pojmů

Peter Bugge, Levicový disent 183

In memoriam

Jan Mervart, Překračovat hranice české kotliny. Kosmopolita demokratického socialismu Antonín J. Liehm (1924–2020) 211

O autorkách a autorech 215